

Projev prezidenta republiky při posledním rozloučení s Karlem Schwarzenbergem

9.12.2023 - Petr Pavel | Správa Pražského hradu

Vážená paní Schwarzenbergová, vážený pane Schwarzenbergu, vážené hlavy států, vážení ústavní činitelé, vážení církevní představitelé, vážení smuteční hosté,

na úvod bych rád vyjádřil upřímnou a hlubokou soustrast rodině, nejbližším pozůstalým jménem republiky i jménem svým. Odejde-li dobrý člověk, zůstává po něm vždy prázdno. Prázdnota, kterou za sebou zanechává Karel Schwarzenberg, je bolestná a veliká. A dotýká se nejen našich soukromých životů, kde jeho ztrátu dnes cítíme nejsilněji. Dotýká se celé naší společnosti, celé země i zemí za našimi hranicemi.

S Karlem Schwarzenbergem odchází velká osobnost našich moderních dějin. Je jednou z posledních velkých teček za důležitou epochou, kdy nesvoboda, útisk a nespravedlnost vystřídala nová naděje a nový stát, kterému on dal svůj trvalý otisk. Stejně trvalým zůstává i odkaz, který nám zanechal svým životem a svojí prací. Tím odkazem je důraz na lidskost, laskavost a vůli k pochopení člověka. Znali jste ho tak vy, jeho blízcí, znali jsme ho tak my, jeho političtí soupeři i souputníci. Znali ho tak zástupci těch, kterým velkoryse a nezištně pomáhal. Ale znali ho tak i nejvýznamnější světoví politici. Získal si jejich respekt jako ministr zahraničních věcí, vicepremiér, kancléř prezidenta Václava Havla nebo předtím jako předseda Mezinárodní helsinské federace pro lidská práva, kterým dával konkrétní obsah a význam.

Jeho odkazem je také odpovědnost k české zemi. Karel Schwarzenberg miloval svoji vlast. A měli jsme štěstí, že ze všech cest, kterými se mohl v životě vydat, si vybral právě cestu služby České republice. Tuto službu vnímal jako nikým a ničím nezpochybnitelnou povinnost, jako službu ke které byl vychován a kterou přijal přes množství jiných příležitostí, které v životě měl. A ani v době, kdy tu nemohl žít, nevynechal jedinou příležitost, aby svoji zemi podporoval. Karel Schwarzenber nedělal to, co se bude této zemi a jejím občanům líbit, ale to, co je pro ně dobré. Neříkal věci tak, aby se zalíbil, ale bral především ohled na to, aby vždy stál na správné straně, i když to zrovna nebylo populární. Tento druh politické upřímnosti nám bude chybět.

Jeho oddanost věcem veřejným a bytostný zájem o to, aby Česká republika prospívala, by měly být vzorem pro nás všechny, kteří zastáváme volené funkce. A měly by být vzorem pro každého kdo cítí, že je schopen unést svůj díl odpovědnosti za to, co se v naší zemi děje.

Tento smutný čas pro nás může být impulzem k tomu, abychom se znovu zamysleli nad tím, jak své role pojmáme a na koho a na co při jejich výkonu myslíme především. Když se dívám na toto shromáždění, na vás, kteří jste prošli jeho životem, vidím před sebou další velký odkaz Karla Schwarzenberga. Schopnost spojovat a vést dialog. On sám byl vzácným svorníkem mezi naší současností a předkomunistickou minulostí. Byl svorníkem mezi tradicí a otevřeností k novému bez předsudků. Byl člověkem, kolem kterého se scházeli lidé všech generací a mnoha názorů. A všichni u něj nacházeli pochopení.

Takovým byl i jako diplomat. Díky jeho aktivitám a přístupu můžeme dnes těžit z toho, jak dobré jméno má Česká republika a jaké má vztahy se svými sousedy a s mnoha dalšími státy.

Také já sám jsem Karlu Schwarzenbergovi za mnohé vděčný. I když neuspěl, ovlivnil jako účastník

první přímé prezidentské volby to, jaká očekávání se k tomuto úřadu pojí. A rádcem mi byl i můj první prezidentský rok. Chybí mi tak dnes i jako blízký člověk.

Odešel Karel Schwarzenberg, výjimečný politik, intelektuál, zásadní osobnost našich moderních dějin, obratný diplomat, svědomitý pokračovatel historického rodu, lesník – jak sám o sobě rád a s nadsázkou říkal. Odešel člověk, který miloval život a svoji zem. Člověk velkorysý, laskavý a moudrý, který ve svém nadčasovém vnímání běhu dějin vždy dokázal rozlišit mezi dobrem a zlem. Člověk, na kterého budeme s vděčností a úctou vzpomínat. Karel Schwarzenberg bude této zemi chybět.

<https://www.hrad.cz/cs/prezident-cr/soucasny-prezident-cr/verejna-vystoupeni-a-rozhovory/projev-prezidenta-republiky-pri-poslednim-rozlouceni-s-karlem-schwarzenbergem-17530>